

Nekaj ugotovitev s 5. Kongresa slovenskih humanitarnih organizacij, 19. avgust 2015, Ptuj

Humanitarne organizacije smo v letu 2014 zabeležile upad enkrat štetih uporabnikov, vendar je njihovo **število še vedno izjemno visoko, in sicer preko 655.000 uporabnikov**. Ob tej vsekakor pozitivni ugotovitvi pa ugotavljamo tudi, da se težave naših uporabnikov kopičijo, njihovi problemi so vedno bolj kompleksni in pogosto brez vzpodbudnega izhoda. Ugotavljamo, da se v Sloveniji zgolj blažijo socialne stiske, ni pa politične volje, da bi se težave, s katerimi se srečujejo uporabniki naših humanitarnih programov predvsem na področju sociale, tudi odpravile.

Ne samo opažanja humanitarnih organizacij v Sloveniji, tudi statistike, s katerimi razpolagajo raziskovalci s področja socialne politike, kažejo na to, da **se situacija na področju revščine v Sloveniji ne izboljšuje**, pač pa da trendi kažejo na poslabševanje. Še več, porast revnih je med EU članicami v Sloveniji največji od leta 2007 do leta 2014. V tem času je Slovenija najbolj drastično krčila sredstva za pokojnine in nadomestila za brezposelne med vsemi državami članicami EU.

Statistike tudi kažejo na neposredno korelacijo med razslojenostjo družbe in zdravstvenimi ter socialnimi problemi v družbi, kar prikazuje zgornji graf (vir: Wilkinson & Pickett, The Spirit Level, 2009). Na to ne vpliva bogastvo družbe (BDP), pač pa prihodkovna neenakost. Manjša kot je, boljše je zdravje in manj je socialnih problemov.

Razmere na področju revščine se ne bodo izboljšale same od sebe z dvigom gospodarske moči Slovenije in večjo zaposlenostjo, pač pa je za to potrebna politična volja in drugačna socialna in finančna politika.

Strokovnjaki potrjujejo ugotovitve humanitarnih organizacij, da se z razslojevanjem družbe pojavlja vedno več duševnih težav med ljudmi. Trenutna situacija v naši državi je pripeljala do dejstva, da smo vodilna država na področju samomorilnosti starejših in da ima dolgotrajna brezposelnost za posledico podobno stanje kot pri hujših duševnih boleznih (shizofrenija).

Strokovnjaki tudi ugotavljajo, da je **popolna odsotnost kakršnihkoli univerzalnih socialnih prispevkov eden od zgrešenih korakov naše socialne/finančne politike**, ki so botrovali velikim težavam, ki jih pomagamo reševati tudi humanitarne organizacije.

Zaključki kongresa:

1. Humanitarne organizacije in strokovnjaki s področja socialne politike ugotavljamo, da se v Sloveniji revščina poglablja in da za trajno reševanje socialnih stisk prebivalcev ni prave politične volje.
2. Na podlagi ugotovitev strokovnjakov, da se je stanje na področju socialnega varstva poslabšalo tudi ob ukinitvi vseh univerzalnih socialnih dodatkov in prehodu na ciljane, predlagamo vladi, da razmisli o ponovni uvedbi nekaterih univerzalnih dodatkov, oziroma razmisli o uvedbi temeljnega univerzalnega dohodka (UTD), oziroma naroči študijo izvedljivosti UTD.
3. Humanitarne organizacije pozivamo vlado, da razmisli in vzpostavi socialno/finančno politiko, katere rezultat bodo trajne rešitve socialnih problemov najbolj ogroženega prebivalstva Slovenije.
4. NFHOS pripravi predlog zaposlitve namenjene aktivaciji uporabnikov humanitarnih organizacij znotraj humanitarnih organizacij in ga pošlje na MDDSZ.
5. Ministrstvo za pravosodje bo NFHOS v imenu humanitarnih organizacij obveščal o možnostih sodelovanja pri oblikovanju zakonodaje. NFHOS bo o tem svoje članice sproti obveščal.
6. NFHOS pripravi konkretne predloge za izobraževanja sodnikov in tožnikov na področju obravnave uporabnikov humanitarnih organizacij. Ministrstvo za pravosodje bo predloge upoštevalo za izobraževanja v prihodnjem letu.
7. NFHOS predlaga vladi, da ob pripravi razpisov za vzpostavitev socialnih podjetij ne omejuje kandidature zgolj na organizacije, ki so že registrirane kot socialna podjetja.
8. Humanitarne organizacije, ki bi želele sodelovati pri razdeljevanju viškov hrane svojim uporabnikom, bi potrebovale dodatna sredstva, saj pri vzpostavitvi razdeljevanja nastajajo stroški (stroški prevozov za prevzem in razdelitev viškov hrane, primerno veliki prostori, koordinacija prostovoljcev in prevzemov).
9. Različne življenjske situacije številne osebe lahko pripeljejo do stanja, ko so tik pred tem, da se jim poruši duševno ravnotežje, zato je zelo pomembno pravočasno prepoznavanje prvih znakov rušenja ravnotežja. Potrebno bi bilo nameniti več pozornosti in sredstev ozaveščanju in preventivnim ukrepom za ohranjanje duševnega zdravja prebivalcev Slovenije.
10. Upokojitev predstavlja velik šok za osebe, ki so celo življenje delale in so nato z nastopom upokojitve prepuščene same sebi. Potrebno bi bilo pripraviti več programov za predhodno seznanjanje oseb, ki so pred upokojitvijo, z možnimi aktivnostmi v obdobju upokojitve.
11. Od novembra 2014 se prostovoljsko delo upošteva kot delovna aktivnost na podlagi katere se poveča dodatna socialna pomoč. To pomeni spodbudo za uporabnike humanitarnih organizacij, da se družbeno aktivirajo, po drugi strani pa prinaša dodatno breme prostovoljskim organizacijam, saj mnogi izmed dolgotrajno brezposelnih prostovoljcev potrebujejo ob opravljanju prostovoljskega dela dodatno pomoč (okrepljeno mentorstvo). Pozivamo vlado, da se v okviru humanitarnih programov ovrednoti delo mentorjev prostovoljcev in upošteva pri razpisih.